

Naprej velja
za Ljubljano:
za vse leto 6 gl. — kr. a. v.
za pol leta 3 " 20 " " "
za čet. " 1 " 75 " " "
po pošti:
za vse leto 7 gl. — kr. a. v.
za pol leta 3 " 60 " " "
za čet. " 2 " 5 " " "

NAPREJ.

Oznanila.
Za navadno dvestopno vrsto se plačuje:
5 kr., ktera se enkrat
8 " " dvakrat
10 " " trikrat
natisne, večje črke plačujejo po prostoru.
Za vsak tisk mora biti kolek (štampelj) za 30 kr.
Vredništvo je na starem trgu hišna št. 15.

Rokopisi se ne vračujejo.

Dopisi naj se blagovoljno frankirajo.

Št. 53.

Ta list izhaja vsak vtorek in petek.

Tečaj I.

Odgovor odprtemu pismu.

(Konec.)

Če tedaj na vse strani z mirno krvjo in tenko vestjo po zdravem razumu presodimo nasvèt „odprtega pisma,“ očitno vidimo, da ne obeta v slovstvu: 1) čisto nič materijalne koristi, niti nam, niti Hrvatom; 2) da nam Slovencem grozi gotovo duševno škodo; 3) da je blagonosna vpeljava hrvaškega jezika v slovensko slovstvo čisto nemogoča, ker bi se potem Slovenci ne mogli naučiti nikjer tistega jezika, v katerem naj bi pisali. Tu pak naj pristavimo, da pri nobenej okolnosti, kolikor smo jih še dozdam naštel, nismo imenovali dobro znanih, neutrujenih narodnih sovražnikov, ki nam uže zdaj po deželnih zboréh, po časopisih, in kjer in kadar koli morejo, resnici vprek hudobno očitajo, da nam rabi v knjizi nov, narodu nerazumen jezik, zato da bi vero in veljavo vzeli našemu narodnemu trudu; kaj bi pa začeli ti možje potem še le, ko bi se mi prijeli hrvaškega slovstva? Kdo je pozabil silne besede plemenitega grofa v letošnjem deželnem zboru, ko nam je glasno očital, da gledamo v Zagreb, v Beligrad in Cetinje? Tako žuganje umnega in poštenega Slovenca sicer gotovo ne moti, ker vé, kaj mu je početi, ali vendar mu kaže, kakove, koliko večje in koliko nevarnejše težave bi pestile naš narodni razvoj potem, ko bi tok svoje literature zasuknili v strugo, ktero nam kaže „odprto pismo.“

Predno zvršim sestavek, naj v misel vzamem še nekoliko stvari, na ktere me je napotilo „odprto pismo.“ Te dni smo slišali iz državne zbornice grmèti mnogo besed na strašni panslavizem, uže nekaj let plašèč Evropo, ktera prav za prav še ne vé, kakova je ta nevarna stvar. Nekterim se prikazuje v podobi Ivana Groznega, drugim v podobi težkega buzdozana Kraljeviča Marka. Dr. Toman pak se je oglasil, kakošen panslavizem se dobiva, ali vsaj dobivati bi se moral med nami vsemi, ki nam Preširen pravi „otroci Slave;“ rekel je namreč, da se med seboj želé Slovani samo slovstveno bližati in družiti, in da je tudi on sam panslavist, kar se tega tiče. Kako se pa Slovanje morejo slovstveno med seboj družiti in bližati? Uže svet je razglasil karajočo sodbo o strojbi enega jezika iz raznih slovanskih narečij, nam torej ni treba družega, nego samo to, da milujemo vse tiste, ki še zdaj to nepraktično misel gojé, ali morda celó nepotrebno tratijo blagi čas kratkega življenja s praznim delom vseslovanskih slovníc, ker ta pot nas ne pripelje nikamor, ampak vzajemnosti nam je iskati, da se učimo slovanščine na podlogi starega jezika, ker le tako se razna slovanska narečja približajo ne le v sintaksi, ampak tudi v slovnici in v slovarji. Ako pogledamo na avstrijski zemljevid, najdemo pod 47. stopinjo samo eno vseučilišče — Padovo, po severnih krajih pak jih je mnogo. Popolnoma smo tedaj preverjeni, da bode hrvaško vseučilišče

koristilo tudi Slovencem, ki sinove zdaj pošiljajo na visoke šole v nemški Gradec ali na Dunaj. Vseučilišče je kaj družega, nego so gimnazije. Zagreb ima važno bodočnost, kar menimo, da je dobro znano tudi Hrvatom, od katerih se nadjamo, da ustanové svoje vseučilišče, kakor zahtevajo njihove okolnosti in njihova prihodnost, da torej ne napravijo poduka samo o hrvaškem jeziku in slovstvu, ampak da bodo razlagali staro slovenščino in vsa druga živa narečja, torej tudi naše. Tako bi jako pridovali vsemu slovanstvu in sebi, in porodila bi se v Zagrebu vzajemna vez južnoslovanske literature. Slovenci nikdar ne bodemo krčili roke slovanskej vzajemnosti, kajti prav za to, ker nas je malo, vrlo dobro znamo, da se moramo opirati na svoje brate, katerim tudi ukazuje bratovska ljubezen, da nam roko podadé, kolikor je mogoče po okolnostih, kakoršne so med nami. Do zdaj morda še nobeno slovansko narečje ni iz raznih narečij obogatelo tako, kakor naše, iz kterega so zopet celó Hrvatje pobrali marsikako zrnec. Kar se pa tiče našega knjigotržja, ne pritegnemo, da je prav čisto ničevó in mlačno, kakor očita „odprto pismo,“ ampak reči moramo, da se vedno boljša in bode še čedalje bolj, kakor bodo napredovale naše učilnice in slovanska vzajemnost. O slovenskem knjižnem jeziku pa moramo „odprtemu pismu“ pritrđiti resnico, da v pisavi nismo še čisto vsi enaki; toda vendar si po kritičnem poti krepko prizadevamo, celó morda še bolj nego Hrvatje, da bi posebno sintakso in slovnico zasuknili, kakor hoče imeti prava slovansko svojstvo; dalje so razlike, ki počasi gotovo zginejo, med raznimi pisatelji tako majhne, da jih narod ne čuti nič bolj, nego jih je tačas, ko se je čudil črnej krvi, ki se je po slovenskem slovstvenem polji točila v iga-egavem boji. Ljubimo in čislamo dobro znano miloglasje, bogastvo in sposobnost hrvaško-srbskega govora; toda ljubimo in čislamo tudi slovenščino, ki je v miloglasji za srbščino prva med vsemi slovanskimi narečji, v bogastvu pak skoraj enaka hrvaško-srbskemu, iz kterega pa tudi lahko zajemljemo besede, kolikor in kadar jih koli hočemo, ako nimamo svojih. Če je hrvaščina uže v 16. veku imela prvi in pravi cvet, ne smemo pozabiti, da je slovenščina uže v 9. veku književala, in da se zopet povzdigne, pač ne v krasoti nekdanjega bogastva z oblikami, pa vendar še zmirom mogočna, vredna hči svoje starodavne, bogate matere, vzlasti če njeni marljivi izobrazitelji privzemó v knjigo še nekoliko potrebnih oblik.*)

Hrabri hrvaški narod, naši južni bratje, s kterimi se mislimo in moramo vedno ujemati v lepej zlogi, umejo, da smo govorili odkritosrčne besede, s kterimi smo razodeli stanje

*) Vzlasti oblike pri glagolih 2. vrste na „ol“ na pr. mahno l, in družabni padež na „oj,“ pri ženskih imenih, ki imajo na konci „a,“ na pr. „sa geraj,“ naj bi vzeli od Štajercev.

slovenske bodočnosti, koja se pa le opira na slovensko narodno izobraževanje in na slovensko literaturo, kajti iz nje dobimo ali oteto ali pogubljeno narodnost. Slovensko mladino pa opominjamo, naj iskreno ljubi svoj zdravi, krepki narod, ki potrebuje njene ljubezni in njenih moči, ter naj dobro pretehta zgodovinske, politične, geografske in druge okolnosti, ki nam preté, in gotovo izmed nje izgine vse prenačljeno zahtevanje, vsaka nemogoča misel, ktereji bi za zdaj lahko rekli utopija; gotovo mora potem drugače soditi o slovenskeji književnosti. Kdor pa tudi pretehta slovansko zgodovino in zdanjost sploh, naglo vidi, da so ostaréle, v minolem dvajsetletji potrpoléle tiste misli, naj bi se iz več narečij ustrojil en književen jezik; naglo vidi, kako se noben slovanski rod ne smé sam zavreči, da bi ga potlej pobrali tujci, ne bratje. Slovana čaka velika bodočnost, kar celó pravijo njegovi nasprotniki, samo naj bi le tudi Slovan sam vselej védel, kako se mu je vésti, da bi ne mahnil sam sebe, kar se je uže tolikrat zgodilo. Slovenci pa namestu nepotrebne, brezposlene tožbe v roko vzemimo peró, in premišljeno, pa srčno delajmo brez obupa. Majhen narod smo res, vendar smo telo trdnih žil, kar vsemu svetu priča naše delovnje.

● poljskem vprašanji.

Odgovor g. dr. Fr. L. Riegra g. A. Hilferdingu.

Za zdaj v nemar puščam vse koristi in škode, ktere bi mi utegnili imeti v tej reči, ker smo avstrijski državljani, kajti menim, da je nam Čehom silo potrebno, pa ne samo priporočno, da se vedno držimo tega načéla; torej ne presojam, kako bi preobračanje poljskega vprašanja utegnilo seči do moči našega cesarstva, do njegove politike, do postavljenosti avstrijskih Slovanov in do sestave državnega zastópa. O tej stvari bi iz čistega češkega ózira pač lahko sodil. Egejizem je v politiki gotovo navaden vsem narodom, najmenj pak se more zametati pri malem narodu, ki mora vse žile napenjati, da bi vsaj svoje življenje ohranil; od tacega bi res nespodobno bilo zahtevati, da bi sreči svojih sosedov poddružil, celó iznebil se sam svojih koristi, sam svoje blagosti, pa naj bi si ti sosedje tudi bili njegovi bratje; ne bilo bi tedaj čudno, ako bi pretehtaval v svojih mislih, kakošen končen nastopek bi imel za našo postavljenost v Avstriji, za našó razmérje z nemškím narodom, z Rusko in zapadno Evropo prav popolnoma srečen ali popolnoma nesrečen vspéh nedvomnega potezanja in namena poljskega vpóra; kakošnega pota bi se poljska država zarad svojih potrebnih koristi v politiki poprijela, kar se tiče nas in Nemcev, ako bi se obnovila po vsej nekdanjej velikosti. Tako premišljevanje bi me peljalo do različnih ugodnih in neugodnih mogočnosti — o kterih pa v naših listih ni spodobno govoriti — in ktere prepuščamo premišljevanju tistih rojakov, ki o politiki menj mislijo, nego sanjajo. Jaz pa se tudi čutim, da sem Slovan, ter ne jenjam verovati, da so nerazdelno zvezane koristi in škode slovanskih plemén, in da najboljše skrbimo za svojo bodočnost, če bodemo drug družemu koristi po svojej moči podpirali, in če vsak izmed nas, prav kakor bratje ene rodovine, bodemo z enako ljubeznijo ljubili vse druge — starejše ali mlajše, menj ali bolj izobražene, zmožnejše in silnejše ali pa ubožnejše in slabejše. Naša ljubezen in udanost pak se razodeva v zajemnosti in ravnopravnosti, koja neče, da tak rod, ki ima samostojno, po zgodovini in ravnopravnosti zagotovljeno osobnost, to osobnost družemu daruje; koja ne dopušča, da bi nad drugimi vladal kterikoli

rod iz kakoršnega koli namena ali imena. Zgodovinska doba ne vé za nas Slovane, da bi bili osobnost enega liva, tudi ne mislim, da bi se kdaj v prihodnosti mogli bolj zediniti in združiti, nego v sestavljeno (kolektivno) osobo. Če s tega mesta gledam na ruskopoljski vpór, vidim v njem žalostno prikazen, boj med brati, nad kterim morejo le neprijatelji vsega rodú imeti polno in resnično veselje. Kajti v njem je samo nekaj resnično, in to je razdevanje poljske zemlje, koder vojska nikomur ne prizanaša; tu ni treba nikakoršnih Baškurov in Kozakov, — vemo, kako znajo tudi redne vojske izobraženih držav paliti in pleniti, in menim, da tudi poljski bojniki posestnim rojakom nič ne prinašajo. Drugič je resnično, da je ustavljeno duševno in materijalno in politično napredovanje ne samo na Poljskem, temuč tudi na Ruskem.

Negotov pak, več nego dvomen (in tako, kakor jaz tudi sodi premnogo vzlasti premišljenejših Poljakov) je vspéh vsega vpóra, ki ne more zmagati z lastnimi močmi, ter se le opira na to, da bi zbudil vdeleževanje evropske diplomacije. In kolikrat so se Poljaci uže prevarili z upanjem na diplomacijo! — Vse misli vseh diplomacij na svetu mérijo zdaj le na to, da bi se ohranil status quo, in odvrnila vsaka prememba ali vsaj vsaka vojna, in kadar se je naredila brez nje prememba, da bi registrovala fait accompli. To vé vsak abecédec v politiki. Med tem pa divjata dva slovanska naroda proti sebi, sekaje si krvave rane; ali morda se zopet vrnejo vse reči na stara mesta, kadar se obá grozno izranita in oslabita. Jaz pak ménim, da za vsako rano, koja se naredi ruskem ali poljskem narodu, krvavi ves slovanski narod; ne morem namreč nobenega teh dveh narodov izobčiti iz naše rodovinske družbe, ne gledáje tega, da ta ali uni rod ne mara za to družabnost, ali da jo celó taji, ker se ne morem pridružiti smešnim teorijam nekterih nazoviučenjakov, kteri Poljake ali vsaj njihovo plemstvo razglašajo zdaj za Sarmate, zdaj pak zopet Ruse odkazujejo k Čudom ali Mongolom, in Bog vé kam. Sodim, da se v tej misli z menoj ujemlje velika večina češkega naroda in vzlasti njegovih izobraženih mož, in torej bi se dali zavrniti na pravo mero óčitki tistih ruskih časopisov, kteri tožijo češko časopisje, veléči, da izmed vseh evropskih narodov Čehi najstrastnejše pišejo proti Rusom, in tako tudi tisti pogolč poljskih listov, da sta pre Palacky in Rieger in drugi češki pisatelji prodani carovanju in samodržju. Kolikor so meni znani Čehi, ménim, da sploh nimajo menj sočutja z Rusi nego s Poljaki. Ko so se Rusi bojevali s Turki Slovanom na korist, blagoslavljali so vsi Čehi njihovo orožje, in ko so za krimske vojne Rusi tako junaški branili sebastopoljskih ozidij, takrat so se tega veselili vsi naši rodoljubje, in želéli jim zmage. Da se zdaj med ruskopoljskim bojem ne kažejo samo večja sočutja z Rusi, ampak da se celó tudi sem ter tje marsiktera gorjupa beseda pregovori o ruskem narodu, ali vsaj o vojski, temu je treba vzroka iskati v prirojenem čutu vsacega plemenitejšega človeka, ki ga nehoté žene, da bi pomagal slabšemu v prepiru, ki se godí pred njegovimi očmi, ne posebno vprašáje, je-li pravičen ali krivičen; kaže se, da je tlačén, in to je dovolj vsacemu, kdor ima v sebi kapljico viteške krvi, da bi se za-nj pognal. Poleg tega je ta boj tudi za svobodo, in kdor koli se prišteva k našej narađnosti, ljubi tudi svobodo, ker mi Čehi smo prav izpoznali po stoletnej izkušnji, da je bila nesvoboda zmirom tudi našej narodnosti pogubna. Ni čudo torej, da med nami vsak boj za svobodo — naj se bije kjer koli — nahaja veliko vdeleževnost, ki je tem silnejša, čim bliže je človek tistej starosti, ktereji srečna in vselej odpustna napaka biva povišati vsak veselí čút do navdušenosti, in vsako neradost do sovraštva. V teh čisto človeških razmerah je treba najprvo gledati ne

le sočutja mnogih Čehov za poljski vpor, ampak tudi trenutno nevoljo nekterih proti Rusom. (Dalje prih.)

Dopisi.

Iz Gorice 29. junija. ⊕ Zadnji dve vrsti sicer hvale vrednega sestavka: „Bolškim, tominskim in cerkljanskim volilcem v 51. listu časnika „Napreja“ 26. dan junija t. l. sti pravičen srd obudili v Gorici. Prepričani smo, da je le po zmoti bilo rečeno, da po smrti g. dr. Volčiča nimamo čisto nobenega narodnega moža več v deželnem zboru,* ker se ne ujemlje z resnico. Utegnilo bi pa biti dosti bralcev, ki ne zapazijo te pomote, in zato hočeti poštenost in resnica, da jo tukaj popravimo. Kar se tiče rajnega dr. Volčiča, moramo žalovati njegovo prerano smrt. Poznali smo ga, da je bil sposoben mož in vrlji Slovenec, ali v zboru ni imel prilike, da bi se bil kdaj pokazal, ker je bil zaradi bolezni samo v prvih štirih sejah, in v zbornici nihče ni slišal njegovega glasa. Da bi po smrti g. dr. Volčiča ne imeli čisto nobenega narodnega moža več v zboru, tega si ne morem nikakor misliti jaz, ki sem bil pri vseh 33 sejah, in tega tudi ne bode trdil nihče, kdor se je ozrl na dejanje naših zbornikov, in drevo sodil po sadu. Goriško-gradski je edini izmed vseh zborov, kolikor koli je tacih, da v njih sedé Slovenci, ki je Slovincem ohranil vse pravice neoskrunjene in neprikracene. Vladni nasvetje so k nam došli tudi v slovenski prestavi; govorila sta v zboru po slovenski Črne in Winkler; hitropisni zapisniki se tudi predstavljajo na slovenski jezik; zbor in odbor prejmljeta vloge tudi v slovenskem jeziku; po vseh deskah nad vrati deželnih uradov so napisani tudi slovenski; v deželni muzeji nosi vsaka stvarca slovensko ime. Ali se imamo za vsa ta znamenja in za vse te dokaze narodne ravnopravnosti zahvaliti samo pravičnosti tukajšnjih Lahov ali tudi veljavi in moškemu vedénju našega krdelca **, lahko sam razsodi vsak, komur so kolikaj znane naše okolnosti in razmere; jaz le opominjam samo to, da uči izkušnja, da se navadno pravice ne dajo zaspancem in mlačnikom. Kako so se naši poslanci potezali v materijalnih zadevah za svoje pooblastitelje, to ne spada več sem.

Važnejše dogodbe.

Ljubljana. Prihodnji semenj, ki se v Ljubljani začne v ponedeljek, (6. dan t. m.) ne bode za govejo živino in drobnico, konji in prešiče se bodo pa smeli prodajati. To je za tega delj, ker goveja kuga ni še popolnoma utihnila po Kranjskem: v Zagorji na Notranjskem, v Orehku na Dolenskem in v Préluki v črnomaljskem okraji. Po Hrvaškem čedalje huje kuga razsaja, vendar je do zdaj še ostala samo v zagrebški in reški županii; pri Sisku v Žabnem je pa samo v eni vasi poginilo 133 govéd.

*) Naše besede so se opirale na „glas z levega brega Soče,“ ki smo ga bili prinesli v 42. „Napreju“ 26. dan maja. Če smo imenovali Slovence „okoli Gorice,“ ni težko razumeti, da smo to rekli samo za to, da bi se krajše povedalo, namestu: „Bolčanje, Tominci in Cerkljanje.“ Tega pa zdaj sami ne vemo, ker nismo več mogli najti rokopisa svojega zadnjega Bolčanom itd. pisanega sestavka, ali se nam je roka prehitela, da smo zapisali „narodnega,“ namestu „samostojnega,“ kakor govori „glas z levega brega Soče,“ ali se je vrinila tiskarska pomota. Žaliti nismo hoteli nikogar, in tudi prav dobro vemo, kako se je gojilo v goriškem deželnem zboru; g. Črne in g. Winkler sta nam celó znana po osebi. Vredn.

** Razun prevz. kneza vélicega vladike imamo Slovenci zdaj le 7 poslancev; osmi se bode v kratkem volil. Pis.

V dveh selih slunjskega in v dveh selih družega banskega polka v vojaški granici se je prikazala govejej kugi podobna bolezen tudi med ovcami in kozami.

— Poslanec g. dr. Toman je prišel po noči med 30. junijem in 1. julijem z Dunaja v Ljubljano, ker so za nekaj časa odložene seje državnega zbora.

— 25. dan junija se je iz Trsta na Dunaj peljalo z vlakom za kratek čas 136 ljudi v družem in 105 v tretjem redu; iz Ljubljane se nihče ni bil pridružil.

— G. baron Codelli pl. Fahrenfeld se je odpovedal vodstva v zgodovinskem društvu.

— V Egerjevej tiskalnici se je natisnilo 1000 g. Hermanovih, na slovenski jezik prestavljenih govorov, in 1000 tacih, da imajo poleg prestave tudi izvirno besedo. To se je storilo po naročilu štajerskih rodoljubov, ki želé ta slavni govor posebno po Štajerskem razširiti.

Vir na Gorenskem se je 30. junija vnel ob enej po pol dne. Pogorelo je 15 hiš in tudi nekaj živine; dva človeka sta se tako opekla, da so ju morali izpovedati in obhajati. Vojaci so kurili v nekej bajti, ki je začela prva goreti; vendar se do dobrega še ne vé, kako se je zapalila vas, v kateri je tudi pogorelo nekaj tacih posestnikov, ki so bili sicer zavarovani, ali zamudili so bili plačati o pravem času. Znana Vodopivčeva gostilnica ni zgorela.

Dunaj. V 6. seji poslanske zbornice je prvosedoval g. Hasner, in pri ministerski mizi so bili gg.: Schmerling, Plener, Hein, Lasser, Rechberg, Wickenburg, Meccéry. Dalmatinski poslanec g. Deskovič je prvosedniku v roke položil svojo obljubo, in potem sél v sredo. Za tem je na vrsto prišel 11. oddelek odgovorskega pisma, ki je obveljal brez kacega razgovora; pri 12. razdelku pak je poslanec Schindler govoril o razmerah raznih vér med seboj in med državo, in opomnil, da je uže pred dvema letoma bil državni minister po ukazu Nj. veličanstva oznanil načrtan zakon v razmerah nekatoških cerkev s katoliškimi, o raznoverskih porokah itd., in vprašal je, zakaj ta črtež ni še do zdaj prišel na vrsto. Rekel je dalje, da je te dni na svitlo dal tridentski vladika pastirsko pismo, tako zloženo, da bi ga on bil okrivil po §. 302. kazenskega zakona, in da torej ne vé, zakaj viši državni pravdnik v Tridentu ni naredil tožbe. Na to je rekel: slišim, da se trudijo, da bi sedanja vladna načela združila se s konkordatom, in zato je bila v državnem ministerstvu osnovana komisija, pri kateri so bili največ le katoliški duhovni, in dalje slišim, da prav za prav ne gré za to, da bi se vnovi pregledal konkordat, ampak za dodatni člen h konkordatu. Ne sezam predaleč, ampak zahtevam samo to, da bi se izpolnilo, kar je pred dvema letoma oznanila modrost Nj. veličanstva. Za njim je enako govoril pastor Schneider, za katerim se je oglasil Riehl, naj bi se o tej priliki ne pozabil državni zakon, dán 5. marca 1862. leta, ki obéta v red spraviti srenje ter srednje in ljudske učilnice. Potem je vstal g. Schmerling, rekoč, da vé, kakošno je pastirsko pismo tridentskega vladike, toda vlada ni mogla nič storiti, ker je molčal viši državni pravdnik v Tridentu; kar se pa tiče komisije v državnem ministerstvu, da ima 3 katoličane in 3 protestante v sebi.—Dvanajsti oddelek pismenega odgovora je bil soglasno potrjen, kakor ga je bil spisal odbor. Pri 13. oddelku je na ravnost zahteval poslanec Schindler, naj se ovržé zakon ob odtitii, da bi se iz Avstrije izpravila tudi odtitija sama. Glasovanje potrdi 13. oddelek. Zarad 14. oddelka so govorili zoper nasvet gg.: Skene, Schindler in grof Rothkirch. Poročevalec dr. Giskra je opomnil, da zdaj ne gré za to, da bi se kmalo pravičneje in primerneje razdelili davki, ampak da odbor le priporoča, naj bi se naredilo pri

avkih dosti čisto nujnih prememb, da bi ustrezno bilo pravi in potrebi. Posl. Skene je nasvetoval, naj se 13. oddelek tako-le premeni: „gotovi poboljšek deželnih novcev in krepko rastoča vera v našo državo je sad nove ustave; premissljene naredbe, po katerih se odpró bogati, pa še skriti državni pripomočki, povikšajo državne dohodke, modra varčnost pomanjša stroške, in po tacem poti se avstrijskem narodom podá prilika, da se iznebodo, česar je treba, da se zopet povrne ravnotežje v državno gospodarstvo.“ Posl. dr. Schindler je rekel, naj se počaka s vprašanjem, ali se ima o dačnem zakonu kaj popraviti ali ne, dokler na vrsto pride nov dačen zakon, ki bode bolj umérjen po javnih potrebah, in svetoval je, naj se glasuje v dveh razdelih posebej o tem nasvetu, in sicer zato, da bi lahko glasovali zoper zadnji oddelek tisti, ki mislijo tako, kakor on. Posl. grof Rothkirch je nasvetoval, naj se ovržejo besede: „pa tudi pričakujejo v načelu pravih davkov tistih prememb, za ktere je državni zástop rekel uže lani, da so silo potrebne,“ ter naj se namestu njih postavi: „pa tudi pričakujejo tako v red spravljenih pravih davkov, kakor je državni zástop rekel uže lani, da je silo potrebno.“ Ta nasvet so podpirali, posebno je zanj govoril poslanec baron Tinti. Poslanec dr. pl. Mühlfeld je svetoval, naj seja preneha, da bi se te priporočane premembe podale odgovornemu odboru na posvetovanje. To se je tudi zgodilo. Odbor je priporočil potem še vnóvič nekoliko popravljen popravek grofa Rothkircha, kar je tudi potrdilo glasovanje. Ves drugi pismeni odgovor je obveljal, kakor ga je bil zložil odbor. — Ne vé se, kdaj bode prihodnja prva seja, ker ni še znano, kaj bi imelo za zdaj priti na vrsto.

— Ko se zopet snide državni zbor, precej mu bode neki na presojevanje položen preudarek državnih stroškov in dohodkov za 1864. leto.

— G. Hasner, prvosednik poslanske zbornice je uže poslal češkim poslancem grajo, da niso prišli na Dunaj.

— 27. dan t. m. so bili v gostje povabili poljski poslanci tiste nemške poslance, ki so v državnem zboru govorili o poljskej stvari, namreč gg.: Bergerja, Kurando, Tschabuschnigga in Giskro. Veselica je bila v gostilnici pri nadvojvodi Karlu. Prvosedovala sta Leon Sapieha in grof Starzenski. Grof Potocki je napil prijateljem v poslanskej zbornici, Groholski pa nemškemu narodu; pričujoči nemški poslanci so pa odgovarjali vsak po svojem.

— Železnica iz Zemuna v Reko pišejo, da se ima izročiti necemu društvu iz Belgije.

Trojedina kraljevina. 8. dan t. m. ob 11. uri zjutraj se v Reki po dražbi v delo oddá 6480 sežnjevi pod Jelšanami ležeče ceste od Reke na sv. Peter.

Ogerska. „Pestbudinske Vedomosti“ razglašajo prošnjo, ktero je Nj. veličanstvu podalo več sipuških županij, da bi se vpeljal slovaški jezik v srenjsko uradovanje in v levoško (Leutschau) gimnazijo.

Ruska. 27. dan junija meseca se je g. knezu Gorčakovu dalo avstrijsko, angleško in francozko pismo zaradi ruskopoljske vojne.

— Veliki vladika Felinski je devén blizu Petrograda v Gatčyno, kjer je car Nikolaj večkrat prebival na svojem gradu. Felinskega pre niso bili poklicali v Petrograd, ampak na ravnost odpeljali v Gatčyno.

— Beremo, da se Ruska pripravlja za vojno, in da bi se torej težko prijel tega, kar od nje zahtevajo zapadne vlade.

Poljska. Narodna vlada je ustavila železnico in telegraf od Varšave do Petrograda.

— „Journal de St. Petersburg“ imenuje 34 osob, kmetov, uradnikov, ruskih duhovnikov itd., ktere so obesili vporniki, in mnogo drugih, ki so jih drugače pomorili.

Srbska. Še zdaj med Srbijo in Turčijo ni dognana reč o belograjskej trdnjavi, in o tem, da bi se preselili Turki iz srbske zemlje.

Francozka. Persigny je izvoljen za poslanca v Petrograd, Valevski pa za poslanca v London.

— „Constitutionnel“ upa, da zapadna pisma srečno dovrše poljsko vprašanje; pa vendar se tudi Francozka neki zeló pripravlja za vojno.

Italija. Časniki zopet govoré, da ne misli na Francozko iti Garibaldi, ki čedalje bolj ozdravlja.

— Razglas narodnega rimskega odbora Rimljane vabi, naj se več ne pečajo z burbonovci.

Karabogdanska. „Presse“ pripoveduje, da je gospodičina Pustovojtova v Karabogdanskej (Moldavii).

Amerika. Beremo, da je Lee ujel ves 6. oddelek Hookerjeve vojske. G. Linkoln je v orožje sklical 120.000 ljudi iz Pensilvanije, iz zapadne Virginije in iz Novega Jorka.

— Pišejo, da so na otok Martinique poslali meksikanske vojskovode, ktere so ujeli Francozje. Meksikanska vlada se je neki umeknila iz Meksike.

Slovó

neplačanemu gosp. popravljalcu „Naprejevih“ tiskarskih napak in drugih, ki se le gospodu zdé napake.

Blagorodni gospod! Uže dolgo se čudim vašej dobroti, da vi, kakor „Novicam“ za plačilo, tako meni zastonj popravljate napake moje pisave, in blagovoljno pristavljate celó jezikoslovne opombe. Res imate v popravljanji tiskarskih napak uže mnogoletno vajo, vendar bi se predrznil reči, da časi popravite kako stvar, ki se le vam zdí, v resnici pa ni napaka, in torej vas prosim, da to delo, dokler ga vam ne bodem naročil, opustite, posebno zato, ker vaši popravki in pristavki hodijo v roke mladini, ktero bi morda vendar časi utegnili motiti, da-si nimajo v sebi nič jezikoslovnega znanja, še menj pa solí.

Torej vzemite slovó in tudi prepričanost, da vas, ker ste mi nepotreben, milostno izpuščam iz dozdanje brezplačne službe, za ktero še hvale ne morete zahtevati, kajti vas nihče ni prosil.

Vam

udani „Naprej.“

Odgovor.

sestavku „ingesendet“ v „Laib. Ztg.“

Ko bi ljubljanski župan bil na sv. Ahca dan v Idrii samo hotel pomagati k zložnemu veselju tega potovanja, potem bi ne bil tako zgrabljen, kakor je bil. Ker je pa g. župan in čitalnični prvosednik v Mengši le kamnarja iskal, v Idrijo pa po dolžnosti moral iti, kakor je povedal sam, in ker je tam sam za sebe govoril besede, ki so nas morale jako neprijetno zgrabiti, in za ktere ni imel nikakoršnega naročila, in ker je bila tudi čisto preobnóne raztrobljena po uradnem ljubljanskem listu sama veselica, zato se držimo še zmirom svojih prvih besed. Čitalnica je bila 21. junija tudi v Kamniku in Mengši, ali naši listi ne trobijo po svetu triumfov, kakor bi bili zmogli najhujega sovražnika. Da je tako delal tudi list „Laibacher Ztg.“, potem bi ne bilo tacega prepira. Odkritosrčnost in resnica hraniti mir, pa ne tendencijalno bahanje. Kdo pa je prepire o narodnosti med nami naravno porodil in umetno redil, to lahko dokážemo z neštevilnimi izgledi. Uže drugič jemljemo akt, da je vrgla prvi kamen v tem pol letu, kar zrhaja „Naprej“, vselej una sama sebe imenujoča stranka. Vredn.

Listnica. Gosp. F. J. v Trstu. Naročnino prosimo vselej frankirati. — Gosp. V. Z. v Z. Če bode izvrsten, kakor se je nadjati, vaš komentar slavni besed: „Wir ziehen schon zwei Jahre im lande herum,“ potlej menimo, da vam ne bode težko najti založnika.

Dunaj 2. julija. — Nadavek (agio) srebru 9.50.